

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1715. usque ad annum 1718

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1782

VD18 13322648

§. 48. Quidam Legatus ab Opponentibus Episcopis Romam decretus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67649)

Sæc. XVIII. dis Historiam conscripsit, totamque de
 A. C. 1716. losæ hujus machinationis telam extri-
 cavit, declarans, se nonnisi ad impu-
 tunas Cardinalis Noaillii & Turonensis
 Archiepiscopi sollicitationes subscri-
 psisse, & quidem duntaxat epistolæ in
 pluribus correctæ. Postquam ergo hoc
 artificium ab ipsis, quorum opera illud
 perfici sperabatur, fuerat eversum,
 hujus fraudis Architecti pudore & igno-
 minia suffusi, alias Pontificem circum-
 veniendi artes excogitarunt.

§. XLVIII.

*Quidam Legatus ab Opponentibus
 Episcopis Romam decretus.*

*Dorfanne
 Journ.
 pag. 251.*

Interim summus Pontifex ex publicis
 Novellis non sine magna sui admira-
 tione animique mærore ejusmodi epi-
 stolam a triginta Episcopis, ut falso
 ferebatur subscriptam Romamque fuisse
 transmissam compererat, cum ergo epi-
 stolam omnino recepisset, vehementer
 apud Cardinalem Tremolium desuper
 quererebatur: Hic vero pariter rerum
 ignarus, omnem impendit operam, ut
 saltem hujus Epistolæ transumptum
 furtive divulgatum nancisci posset, quod
 tandem obtento patuit, nonnisi octode-
 cim Episcopos eidem nomen suum ap-
 posuisse, & ex his præcipuos fuisse ne-
 ven

vem illos Opponentes, ceteros autem Sæc. XVIII.
 palam declarasse, quod sua Constitu- A. C. 1716.
 tionis approbatione intacta permanente,
 duntaxat obtinendæ concordix studio
 ac spe subscripsissent. Enimvero Pon-
 tificex tam probrosum facinus vehemen-
 ter indignatus, in Opponentes iram
 suam effundere parabat, injecto tamen
 pejoris motus timore absterritus, tem-
 pori cedere statuit: ab aliis vero, qui
 nimia indulgentia malum sine remedio
 invalescere proponebant, stimulatus,
 in refractarios omni legum severitate
 animadvertere statuit. Non deerant,
 qui hos de imminente eorum cervicibus
 gravi tempestate datis Roma literis ad-
 monerent: quocirca fulmen novo arti-
 ficio avertere intenti, rursus Regentem
 urgebant, ut nuperam epistolam ab eis
 subscriptam Romam mitteret, atque
 explicationes petitas obtinere niteretur:
 Verum Dux Aurelianensis palam eis
 declarabat, quod ad hoc suam autho-
 ritatem, operamque impendere nulla-
 tenus velit, nisi hi Præfules, an & quo-
 modo Pontificiam Constitutionem ac-
 ceptare parati essent, prius inter se
 convenissent, simulque declarassent,
 quid demum agere decrevissent, si Pon-
 tificex suam Bullam explicare, aut ex-
 plicationes ab eis propositas ratas ha-
 bere renueret. In sperato hoc Re-
 gentis

Sæc. XVIII. A. C. 1716. gentis responso perciti Præsules, min
 fingendi fæcunditate reposuere: fixum
 sibi deliberatumque esse, ut duos elab
 borarent tractatus, in quorum primo
 omnes difficultates & dubia sua contra
 Constitutionem proponerent; & ea dis
 solvi a Pontifice peterent, in altero
 autem circa articulos in Constitutione
 propositos suam fidei doctrinam a pa
 tissimis Franciæ Episcopis approbatam
 Pontifici exponerent, si ergo, inquit
 Papa has explicationes nostras appro
 baverit, non modo concordia inter Episco
 pos erit restituta, sed etiam fideles
 genuino Constitutionis sensu edoceri,
 irreperentes abusus tolli poterunt, si vero
 Pontifex id renuerit, tunc fidei veri
 tatem per expositam fidei doctrinam
 ab omnibus ferme Episcopis approbatam
 solide tutandi media inquirere ne
 cesse erit. Eo fine Cardinalis Noail
 lius Regentem rursus rogabat, ut hoc
 conciliandæ pacis medium ratum habere
 ac suo Præsulumque nomine cum
 utroque hoc libello quemdam Abbatem
 Romam ablegare vellet. Annuit Au
 relianensis Dux Regni Rector, selige
 batur etiam Chevalierus Abbas Mel
 densis Episcopi Vicarius: Hujus Viri se
 lectus summopere displicuit Cardinali
 Bissy Meldensi Episcopo; sibi que
 Cardinale Noaillo contumeliam fuisse
 factam

factam autumabat, eo quod Virum, qui Sæc. XVIII.
 Romæ contra Constitutionem ageret, A. C. 1716.
 & cuncta in Bullæ favorem hucusque
 in Galliis ab ejus Episcopo operose
 gesta everteret, ex Episcopali domo
 selegisset. Eapropter Meldensis Epi-
 scopus, ut omnem suspicionis sinistrae
 labem a se abstergeret, missis ad om-
 nes Episcopos literis significabat, se
 nullatenus opponentium consiliis ac-
 quiescere, seque invito suum Vicarium
 Romam fuisse ablegatum. Insuper da-
 tis ab ipsum quoque Pontificem literis
 eundem certiore reddidit, quod hic
 Abbas ad opponentibus Episcopis mis-
 sus, de Jansenismo suspectus esset. Hoc
 Nuntio Pontifex eo acerbiori cruciaba-
 tur molestia, quo certius compererat,
 hunc Abbatem jamjam die decima quar-
 ta Maij Parisiis discessisse, secumque
 itineris comitem habere Patrem de la
 Borde Oratorii Sacerdotem, qui Pon-
 tificiæ Constitutioni hucusque ceteris
 acrius sese opponebat. Augebatur vero
 Pontificis anxietas, dum Chevalierus,
 qui die decima sexta Junij Romam ve-
 nerat, quarto post die ad Pontificis al-
 loquium admitti petebat, ut typis im-
 pressas Opponentium Episcoporum dif-
 ficultates consignaret, unacum doctrinæ
 articulis, in quibus hi Præsules diffi-
 cultates oppositas additis pro suo ge-
 nio

Sæc. XVIII. A. C. 1716.
 nio explicationibus tollere nitebantur
 His traditis Abbas audacter a Papa pe-
 tit, ut hic omnes doctrinæ Gallicæ opi-
 niones edita Constitutione approbarentur.
 Cum autem Pontifex in propositis diffi-
 cultatibus Bullæ verba ad perversum sen-
 sum maligne detorta, & opposita do-
 ctoria non sine Pontificis contemptu ex-
 posita cerneret, haud sibi, tam indi-
 gnum scriptum e Præsulum Catholicorum
 calamo profluxisse, persuadere poterat:
 quapropter Cardinalem Tremellium ac-
 cersiri iussit, ab eo sciscitatus, cuius
 impulsu, & quo tandem sine his
 Abbas Romam missus fuerit; cui Car-
 dinalis respondit, sibi totam negotii
 seriem incognitam quidem esse, suscipi
 tamen, transactionis media, & ab
 Opponentibus proponi, quamvis ea
 sua Sanctitate approbari posse, ipse
 Regni Rector valde dubitaret, si verum
 Sanctitati suæ magis gratas concordia
 leges præscribere, præplaceret, eas ex-
 qui, Regentem fore paratissimum: Cum
 autem Pontifex probe prospiceret, quod
 hi Præsules sub difficultatum obtentu
 privatas suas opiniones doctrinæ Con-
 stitutionis subrogare, & Pontificem
 si eorum articulos approbaturus esset,
 velut novæ doctrinæ fautorem tradu-
 cere niterentur, tam perversa & frau-
 dulenta eorum molimina toto auctori-
 tatis

tatis suæ pondere evertere statuit: Ergo Sæc. XVIII.
A. C. 1716.
vigesima septima ejusdem Mensis die
solemnem omnium Cardinalium con-
fessum seu comitia indixit, in quibus
sermone ad tres horas protracto inter
singultus & lacrimas omnia recensuit,
quæ hucusque in Gallis circa præfa-
tam Constitutionem acta fuissent, postea
ut suam longanimitatem, silentium &
patientiam, qua hucusque Opponen-
tium pertinaciam, & aliorum petulan-
tias sustinuit, vindicaret, literas suas
ad suum Nuntium datas, & a Regente
rejectas, necnon ipsam Noailii episto-
lam Anno 1705. ad Pontificem datam
recitari jussit: His absolutis ingemuit,
quod hic idem Noaillius olim filius læ-
titiæ, nunc Filius doloris, quo studio
in Apostolicam Sedem flagraret, verbis
ab animo suo penitus alienis jactarit.
*Fors, inquiebat, ignorans peccavit? non:
servus cognovit voluntatem Domini sui, id
testatur in suis literis, ita credidit, ita eum
fides docuit: Postquam nos locuti sumus,
ipsum fuisset tacere, ex ore suo judicatur,
ipsum contra se promuntiavit sententiam:
haud ultra ergo eum sustinere valeo, pœna
in eum animadvertam: superfluum est deli-
berare, an debita pœna sit plectendus: agi-
tur de salute propria animæ meæ; sine gra-
vis peccati reatu dissimulare nequeo: non
jam agitur, an ille, qui contra summum*
Hist. Eccles. Tom. LXIX. Q Pon-

Sæc. XVIII. Pontificem insurrexit, e Synagoga & Sæ
 A. C. 1716. nedrio ejiciendus sit, nil restat, nisi ut deli

beretur, qua pœna in eum ceterosque Oppo
 nentes sit animadvertendum &c. De
 Ecclesiæ, sacræque Sedis calamitatibus
 fusius expositis protulit rationes
 propter quas Bullam suam explicare
 superfluum atque indignum foret, &
 enim, inquiebat Pontifex, hisce exp
 cationibus aquiescere, se in conscientia
 obstrictos credent, vel non, si secun
 dum, tunc rursus alias & alias exigent
 explanationes, si vero, tunc prius poss
 liceantur, se Pontificiæ explanationi in
 mota fide adhæsurus, quinimo potius
 jure Constitutioni acquiescendi oblig
 tionem admittere debuissent, utpot
 quæ a Sede Apostolica emanata, atque
 expresse a plurimis Ecclesiis, & tacite
 ab universali Ecclesia recepta fuit:
 vero ad comprobandum tacitum Ec
 clesiæ consensum requirunt temporis la
 sum, tunc Opponentes statuunt prin
 cipium non modo in Galliis novum,
 usque nunc nunquam auditum, sed in
 super Noailii Cardinalis declaratio

Vid. supra recta oppositum: *Legite*, inquiebat
 1. 215. §. 76. Pontifex, hujus Cardinalis literas ad No
 1. 68. p. 322. Anno 1711. datas, & videbitis, quod con
 stantem Ecclesiæ Gallicanæ consuetudinem
 jactitans, nil nisi promptam submissionem
 & perfectam obedientiam erga Prædecessorem
 nostrum

nostrorum Bullas contra Jansenium plenis Sæc. XVIII.
 buccis crepat. Observabitis, quod de so- A. C. 1716.
 lemni Apostolicorum Decretorum accepta-
 tione differens, fateatur, quod, ut Catho-
 lici omnes ad Bullas tanquam fidei Regulam
 acceptandas obstringantur, indeterminata
 temporis mora nullatenus sit neecessaria: Vi-
 debitis, quod inter præcipua Gallicanæ Ec-
 clesie elogia recenscat, quod illius Episcopi
 summorum Pontificum decreta suo examini
 subjiciendi jus sibi non arrogarint: ipse
 fatetur, quod expressa Gallicani Conventus
 acceptatio sit internecina clades erroris jam
 a Sacra Sede proscripti. Denique ipsum
 asserere audietis, quod ad hoc, ut universa
 Ecclesia obstringatur, nullique appellationi
 locus supersit, nec ulla mutatio sit speran-
 da, summorum Pontificum decretis contra
 Jansenium editis nil omnino defuerit. Fors
 id a Noaillo ideo dictum creditis, quia a
 tempore, quo hæc decreta emanarunt, lon-
 gior mora intercesserit, quia Ecclesia re-
 clamavit: Non, non, suam epistolam Noail-
 lius absolvit his verbis: „confido hanc
 postremam Constitutionem a Clero Gal-
 licano consimili fidei obsequio accepta-
 tum iri, quo paulo ante contra Moli-
 nosium & librum de Regulis Sanctorum
 definita acceptavit, hæc duæ definitio-
 nes eadem nituntur auctoritate, qua
 illæ contra Bajum & Jansenium editæ
 sunt, hinc credo, quod Gallicana Ec-
 clesia

Sæc. XVIII. clesia de iis idem tulisset iudicium,
A. C. 1716. de iis quæstio fuisset mota.,

Vid. supra
l. ct p. 353.
& 354.

Postea Pontifex insuper ejusdem
Cardinalis mandatum & literas ad
Agennensem Episcopum datas produxit
in quibus hic palam professus est,
libri patrociniū dimissurum, si Pape
ad solemnem ejus damnationem induci
posset: ex his ergo Pontifex ostendit
quod Cardinalis sibimetipsi contradicere
& sua facta ejus scriptis & promissis
versentur: „Responde mihi, alloque-
batur Pontifex Noaillium veluti præ-
sentem; ubinam legisti, quod Episcopus
aliquis doctrinam in Pontificis
Bulla contentam dijudicare & calum-
niari possit? Nonne quatuor Franci-
Episcopi Jansenii errores propugnabant
& tamen insuperhabita eorum Opposi-
tione *causam esse finitam*, nec appo-
sitioni locum & alterius iudicii spem
superesse pronuntiasti? Eodem anno
emanavit & recepta fuit Bulla Unigeniti
Domini, nec inter emanationem & recep-
tionem ullus temporis lapsus, quem
tu pro Bulla *Unigenitus* expetis, inter-
cessit, & tamen ab hoc anno habet
Bullam vim legis habere, communis
Gallorum sententia fuit, & Clerus Romanus
manus Bullam *Unigenitus* acceptantem
censuit, illam habere eandem vim legi-
gis, quam habere Bullæ contra Jansenium
sententiam.

„senismum emanatæ & in universa Ec- Sæc. XVIII.
 „clesia receptæ. Nonne idipsum tu fa- A. C. 1716.
 „teris in tua Epistola? si autem expressa
 „acceptatio nunquam est necessaria,
 „quamvis quandoque, ut ais, utilis
 „esse possit in illis locis, ubi ortus est
 „error, quare hodie tuam oppositio-
 „nem in hoc fundas, quod exteri Epi-
 „scopi suam desuper mentem nondum
 „explicarint? Ergone licitum est in fi-
 „dei nostræ principiis tanta volubili-
 „tate variare? Gallicanas libertates a
 „nobis violari times: ast non modo
 „tibi declaro, eas omnino factas te-
 „ctasque fuisse servatas, sed etiam tibi
 „ostendo, quod tu eas toto studio e-
 „vertere conatus sis. Nonne Francia
 „libertates suæ Ecclesiæ præprimis in
 „eo statuit, quod ejus Episcopi fidei
 „res in prima instantia judicare valeant:
 „Huic libertati me adeo non opposui,
 „ut etiam ipsus Vos per plures annos
 „ad id hortatus sim. Nunquam tamen
 „tu prior contra librum Quesnelli tuum
 „judicium pronuntiare voluisti, sed a Rege
 „petiisti, ut Nos te præveniremus, id-
 „que potissimum ad preces tuas feci-
 „mus. Juxta vestros Canonistas & Ju-
 „reconsultos præfata libertas consistit
 „in eo, quod Episcopi Bullas explicandi
 „facultatem habeant. Hoc privilegio
 „utebatur postremus Cleri Conventus,
 Q 3 „quin

Sæc. XVIII. „quin reclamaverimus. Nonne Nobis
 A. C. 1716. „satisfactum declaravimus nostris
 „ris ad hos Præsules datis? Tu autem
 „hoc Ecclesiæ tuæ privilegium in
 „pugnasti, cum Bullam eo modo, quæ
 „ceteri explicarunt, explicare renuisti
 „& explicationes a Nobis expetis? De
 „nique si Bullam explicandi jus habes
 „quare tanquam conditionem prævia
 „& necessariam exigis, ut nos tuas ex
 „plicationes nunquam rejecturi simus
 „Si eas putas esse perversas, qua
 „ligione eas a censuris immunes fore
 „petis? si credis eas esse orthodoxas
 „quare meam approbationem & confes
 „sum expetis? „

Dein ad Cardinales conversus in
 quiebat: „Opponentes Episcopi ideo meam
 Constitutionem aggrediuntur, ut simul
 ictu cunctas illas evertant Constitutiones,
 quibus Sacra Sedes eorum errores damna
 vit; cum enim circa nullam, quam circa postre
 mam hanc meam Constitutionem major solen
 nitas exactius fuerit adhibita, nulla demer
 erit, quæ meliore jure vim legis in Ecclesia
 habere promeretur: proin enervata hujus
 auctoritate, omnes priores Constitutiones
 sua vi destituere moliuntur, & paulo post
 Innocentii X. & Alexandri VII. contra
 Jansenium, Innocentii XII. contra Fet
 lonum, & Gregorii XIII. contra Bajam
 imo & nostram Constitutionem contra
 sum

sum conscientiae summa arrogantia rejicient. Sæc. XVIII. A. C. 1716.
Nec ultra dissimulanter agunt, sed adeo manifeste loquuntur, ut nec dubio locus superfit. Sicut ergo pro servando fidei deposito cavendum est, ne enormes errores novas agant radices, magisque invalescant, ita necessarium erit, ut Bullam, quæ eorum errores detracta larva detexit, & evertit, in suo robore conservemus.,,

Denique Pontifex, dum mitiora incassum adhiberi cerneret, Noaillium Purpura exuere statuit, & Cardinalium sententias circa modum infligendi hanc pœnam sibi intra quindecim dies manifestari petiit, interim vero cunctis religiosum omnino silentium de rebus in hoc Conventu actis injunxit.

§. XLIX.

Pontificis aliorumque conatus pro Cardinale Noaillio ad obsequium revocando.

Ex sermonis vehementia, & deliberato Pontificis animo Cardinalis Tremollius haud temere conjectabat, potissimum Cardinalium sententiam ad Noaillii exauctorationem, aliasque severiores pœnas Opponentibus Episcopis infligendas abituram, quapropter aut miseratione tactus, aut majoris mali metu impulsus cum Cardinale De-

Dorsann. Journal pag. 281.